

CO₂ Directiebeoordeling 2019

Goudappel Groep

Versie	Datum	Opgesteld door	Geaccordeerd door
1.0	04-03-2019	W. Dommerholt Hoofd kwaliteit Goudappel Groep	W. Korver Directeur Goudappel Groep

Kenmerk 002311.20190206.N1.01

Inhoud

CO₂ Directiebeoordeling 2019

1	Inleiding	2
2	Status acties uit voorgaande directiebeoordeling	2
3	Relevante (organisatie) wijzigingen	2
4	Resultaten interne en externe audits en energiebeoordeling	3
	4.1	Interne audit 3
	4.2	Externe audit 3
	4.3	Energiebeoordeling 3
5	Beoordeling energiebeleid, doelstellingen en prestaties	4
	5.1	Prestatie Doelstelling 4
	5.2	Projecten met gunningsvoordeel 4
	5.3	CO ₂ -emissies in de keten 5
	5.4	Communicatieplan 5
	5.5	Keteninitiatieven 5
6	Doelstellingen 2019 - 2021	7
7	CO₂ reductie aanpak.....	8
	7.1	Maatregelen 2016-2018 8
	7.2	Maatregelen 2019-2021 9
	7.3	Actieplan 2019-2021 10
8	Conclusie directiebeoordeling.....	11

1 Inleiding

Deze directiebeoordeling kijkt terug op de uitvoering en de effectiviteit van het CO₂ beleid van de Goudappel Groep in het afgelopen kalenderjaar (2018).

Nota Bene

*Het Handboek CO₂ Prestatieladder 3.0 vraagt om inzicht, beleid en maatregelen voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel is verkregen. Het CO₂ beleid en de maatregelen voor de Goudappel Groep zijn echter van toepassing op **alle** projecten, ongeacht of deze projecten met of zonder CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel zijn verkregen; zie ook hoofdstuk 3 van de CO₂ Footprint. Daarom wordt, behalve in hoofdstuk 3 van de Footprint, niet afzonderlijk gerapporteerd over het beleid en de maatregelen voor projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel is verkregen.*

2 Status acties uit voorgaande directiebeoordeling

Begin 2016 is een nieuw actieplan CO₂-reductie voor de periode 2016 – 2018 vastgesteld. In bijlage 1 staat een overzicht van deze acties inclusief de status.

3 Relevante (organisatie) wijzigingen

Het aandeel van Goudappel Groep BV in MAPtm is in medio december 2016 een minderheidsbelang geworden. Vanaf 2017 is MAPtm dan ook voor de CO₂ footprint berekening buiten de organisatie grens gelaten. De berekeningen vanaf het referentiejaar 2015 zijn gecorrigeerd naar de actuele CO₂ begrenzing. Ook de overige bedrijven waar de Goudappel Groep een minderheidsbelang in heeft, vallen buiten deze organisatorische grens.

4 Resultaten interne en externe audits en energiebeoordeling

4.1 Interne audit

Bij de begin februari gehouden interne audit is een aantal bevindingen en aanbevelingen ter verbetering opgetekend:

Onderdeel	Aanbeveling	Status
2B1	Interne controle nog uitvoeren	Aanbeveling
6.1.1.2.	Directiebeoordeling nog tekenen	Aanbeveling
Algemeen	Documentatie Insite en websites actualiseren	Aanbeveling

Tabel 1: Opmerkingen interne audit

4.2 Externe audit

De externe audit is in april 2018 uitgevoerd door Bureau Veritas op basis van Auditchecklist CO₂-prestatieladder versie 3.0. Enige opmerking bij 5.A.1 is, net als vorig jaar, dat een kwantitatieve analyse van de scope 3 emissies voor alleen de top drie Product-Markt Combinaties (PMC's) is gemaakt.

4.3 Energiebeoordeling

Over 2018 is een energiebeoordeling uitgevoerd (zie document 2A3 Energiebeoordeling 2018).

De maatregelen die in het actieplan 2016 - 2018 zijn opgenomen om CO₂ verder te reduceren, zijn grotendeels geïmplementeerd; zie paragraaf 7.1.

Het kantoor in Eindhoven is in december 2016 verhuisd naar een nieuwe locatie. Deze locatie is de helft kleiner dan de vorige locatie. Het elektraverbruik is geheel volgens verwachting afgenomen. Op de nieuwe locatie wordt gebruikt gemaakt van stadsverwarming (en koude). Op basis van de geleverde GJ's in de eerste helft van 2018 aan het gehele kantorencomplex en de gebruiksoppervlakte van Goudappel, is de CO₂-emissie voor verwarming (en koeling) berekend. Deze ligt ruim 30% lager dan in het vorige pand.

Alle servers zijn in 2016 en 2017 geoutsourcet. Dit heeft mede aan bijgedragen aan de afname van het elektraverbruik in Deventer.

De klimaatinstallatie is in Deventer medio 2018 vervangen. Het besturingssysteem van de luchtbehandelingskast is al in 2017 vervangen, maar wordt in 2019 nog verder ingeregeld. Dit alles heeft echter (nog) geen aantoonbaar effect gehad, omdat het gasverbruik door een paar koude maanden in (vooral de eerste helft van) 2018 juist is toegenomen.

5 Beoordeling energiebeleid, doelstellingen en prestaties

5.1 Prestatie Doelstelling

In het CO₂ reductiebeleid, opgesteld in 2016, had de Goudappel Groep de volgende doelstelling:

Goudappel Groep wil in de periode 2016 tot en met 2018 de emissie van de eigen organisatie met 4% CO₂ per fte reduceren ten opzichte van 2015.

We hebben deze CO₂ reductiedoelstelling ten opzichte van 2015 ruimschoots gehaald:

	2015	2016	2017	2018	Index
Scope 1	53,9	57,2	45,5	49,2	91
Verwarming	46,4	51,5	42,3	49,2	106
Lease auto's	7,5	5,7	3,2	0,0	0
Scope 2	216,3	248,6	223,8	183,4	85
Elektriciteitsverbruik	31,5	27,0	17,7	21,1	67
Stadsverwarming			7,1	5,7	
Zakelijk gebruik huurauto's	8,8	8,3	6,2	8,1	92
Zakelijk gebruik OV	20,8	26,8	29,9	5,0	24
Zakelijk gebruik privé auto	145,7	154,4	135,9	114,5	79
Zakelijk Vliegverkeer	9,6	32,2	27,1	28,9	301
Scope 3	280,1	272,8	242,4	197,7	71
Woonwerkverkeer auto	254,6	243,5	207,6	191,2	75
Woonwerkverkeer OV	25,6	29,3	34,7	6,5	25
Totaal	550,3	578,6	511,6	430,2	78

Tabel 2: Ontwikkeling energiegebruik

Zowel de totale CO₂ uitstoot als de CO₂ per fte is flink gedaald ten opzichte van het referentie jaar 2011. Ook op de verschillende onderdelen (gebouw, zakelijk verkeer en woonwerk verkeer) is de CO₂ uitstoot per fte gedaald ten opzichte van het referentiejaar. De daaraan mede ten grondslag liggende maatregelen en acties staan in bijlage 1.

5.2 Projecten met gunningsvoordeel

Anno 2018 loopt er nog maar één project met gunningsvoordeel en zijn ook geen nieuwe projecten met een dergelijk voordeel gegund. Dit bevestigt het beeld dat de CO₂ prestatieladder nog nauwelijks een thema is bij aanbestedingen in ons marktsegment. Niet dat Duurzaamheid en Milieu onbelangrijk zijn geworden – integendeel – maar de CO₂ prestatieladder als gunningscriterium speelt geen rol.

Eén van de redenen voor de Goudappel Groep om niet langer de hoogste trede van de prestatieladder na te streven.

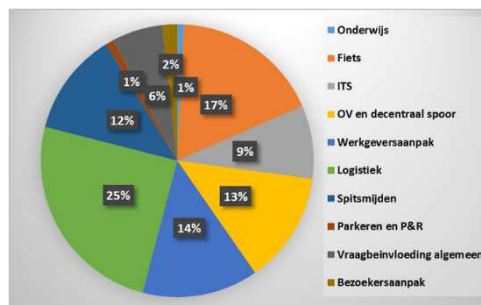
5.3 CO₂-emissies in de keten

Vanuit de scope 3 ketenanalyses¹ zijn in 2016 drie projecten benoemd om CO₂ te reduceren in de keten (scope 3).

- Mobiliteitsdiensten - Projecten Spitsmijden
- Thema Fiets - Fietssnelwegen (Enschede)
- Mobiliteitsplannen - Diverse Mobiliteitsplannen (Utrecht)

De in 2018 (en eerder) lopende (en uitgevoerde) acties op deze thema's zijn beschreven in hoofdstuk 3 van de CO₂ Footprint 2018.

Hoewel in de individuele projecten niet zijn te kwantificeren, heeft Goudappel met voornoemde activiteiten wel degelijke substantieel bijgedragen aan de vermindering CO₂ in de keten; zie onder meer *het aandeel in de vermindering van de CO₂-uitstoot per maatregel-categorie* uit het Goudappel rapport

“Inschatting Duurzaamheidseffecten programma Beter Benutten Vervolg”

5.4 Communicatieplan

De Goudappel Groep heeft haar doelstellingen en vordering op het gebied CO₂-emissiereductie gecommuniceerd naar haar medewerkers en externe belanghebbenden zoals beschreven in het communicatieplan. Daarmee heeft de organisatie de gewenste transparantie betracht.

5.5 Keteninitiatieven

Goudappel was ook in 2018 bij zeer veel CO₂-(keten)initiatieven betrokken. Enkele initiatieven van de Goudappel Groep waarbij CO₂-reductie een prominente rol speelt, waren:

- **Duurzame stad | Themagroep Klimaat en Energie.** Om het belang te onderstrepen dat wij hechten aan energie en CO₂-uitstoot in relatie tot mobiliteit, hebben we in 2018 de themagroep Klimaat en Energie in te leven geroepen, gericht op de samenwerking tussen disciplines zoals mobiliteit, ruimtelijke ordening, energie en infrastructuur en op de samenwerking tussen overheid en markt

¹ Zie document 160229 4A1 Analyse scope 3 emissies Goudappel.

- **Lean and Green Personal Mobility.** Goudappel is aangesloten bij Connekt. De op basis van ons eigen mobiliteitsbeleid behaalde ‘Star’ voor personenvervoer dient als inspiratiebron voor anderen
- **Stimuleren fietsgebruik | Fietssnelwegen.** Goudappel speelt een prominente rol in het stimuleren van het fietsgebruik en heeft in 2018 onder meer voor en samen met de Fietzersbond de Fietsvisie 2040 opgesteld
- **Spitsmijden.** Goudappel heeft een belangrijke rol gespeeld in baanbrekende projecten om het spitsverkeer te beperken zoals in Zuid-Holland (spits-scoren) en Utrecht (spitsvrij). Ook in 2018 hebben we mede met een daartoe aangestelde programmamanager Mobiliteitsdiensten geparticipeerd in diverse projecten zoals in de op gedragsverandering gerichte MaaS projecten
- **Mobiliteitsscan | Beter Benutten.** Goudappel Coffeng en DAT.Mobility ondersteunen een aantal Beter Benutten Regio’s met onderzoek en advies. De daarbij te gebruiken Mobiliteitsscan is mede ontwikkeld door DAT.Mobility
- **Stichting Iganga.** Goudappel ondersteunt nog steeds de door haar zelf opgerichte stichting Iganga. Deze stichting wil verduurzaming van mobiliteit stimuleren in vooral de snelgroeiende steden van ontwikkelingslanden waar congestie en kennisachterstand resulteren in een hoge CO₂-uitstoot.

Uit voorgaande overzicht blijkt dat de Goudappel Groep alle kansen aangrijpt op de uitstoot van CO₂ door mobiliteit, waar dan ook, terug te dringen.

6 Doelstellingen 2019 - 2021

Voor de komende jaren is de volgende doelstelling geformuleerd:

Goudappel Groep B.V. wil in de komende drie jaren haar jaarlijkse uitstoot van CO₂ met 6% per fte reduceren ten opzichte van het referentiejaar 2018.

Aan de hand van de maatregellijst van SKAO² is vastgesteld dat Goudappel op een niveau 'voorstrevend' zit en soms zelfs richting 'ambitieuw', waarbij opgemerkt dat we in de afgelopen jaren al een grote reductie van CO₂-emissies hebben behaald. Desalniettemin wil de Goudappel Groep haar CO₂-emissies verder terugdringen om de positie als realistisch/voorstrevende organisatie op gebied van milieu te handhaven.

De reductiedoelstelling is vertaald in de volgende doelen per hoofdgroep (scope) per jaar:

Scope	Onderwerp	Indicator	2018	2019	2020	2021
Scope 1	Verwarming	CO ₂ /fte		0%	-1%	-2%
Scope 2	Zakelijk verkeer	CO ₂ /fte		-2%	-4%	-6%
Scope 2	Elektriciteit	CO ₂ /fte		0%	-1%	-2%
Scope 3	Woonwerk	CO ₂ /fte		-2%	-4%	-6%
Totaal			1,33	-2%	-4%	-6%

Tabel 3: CO₂ reductiedoelen scope per jaar

Zoals uit de tabel blijkt zien we vooral nog mogelijkheden om de CO₂ uitstoot door zowel woon-werk als zakelijke verplaatsingen nog iets verder te beperken

² De Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) is verantwoordelijk voor het gebruik, de doorontwikkeling en het beheer van het certificeringsschema CO₂-Prestatieladder.

7 CO₂ reductie aanpak

Begin 2019 is een nieuw reductieplan opgesteld op basis van twee werksessies met:

- Wim Dommerholt, hoofd kwaliteitszorg;
- Wim Korver, directeur Goudappel Groep;
- Pieter van der Bij, hoofd facilitaire dienst;
- Christian Evers, adviseur Mobiliteit & Ruimte;
- Alie Grotentraast-Hanekamp, salarisadministrateur en
- Matthijs Dicke-Ogenia, adviseur Onderzoek & Gedrag en lid Ondernemingsraad.

7.1 Maatregelen 2016-2018

Voorafgaande aan het opstellen van nieuwe maatregelen heeft de werkgroep de acties van de afgelopen jaren behandeld. De resultaten daarvan zijn weergegeven in bijgaande tabel.

Scope	Maatregel	Bron CO ₂	Uitvoering	Status 31-12-2018
1	Vervangen van klimaatinstallatie in Deventer	Gas	2016 - 2017	Medio 2018 vervangen
1 & 2	Beperken van kantoorruimte Eindhoven van 664 > 300 m ²	Gas & Elektra	2017	Verhuisd op 1-12-2016
1	Luchtbehandelingskast Deventer reviseren	Gas	2016 - 2017	2017: Besturingssysteem vervangen .2018-2019: Opnieuw inregelen
2	Outsourcen servers	Elektra	2016 - 2018	Rekenservers zijn over naar Solcon. DAT Remote Hosting volgt in 2019
2	Verbetering efficiency apparatuur bij natuurlijke vervanging	Elektra	Continu	Nieuwe laptops
2	Stimuleren gebruikers PC om na werktijd alle apparatuur uit te zetten	Elektra	2016	Laptops en Monitoren na 10 minuten op stand-by.
2	Bij verhuurder aandringen op groene stroom op overige vestigingen	Elektra	2016 - 2018	Verhuurders reageren niet. Meenemen in onderhandeling nieuwe locatie Den Haag
2/3	Mogelijke aanscherpingen mobiliteitsbeleid (zakelijk/woonwerk verkeer)	Brandstof	2016 - 2018	Woon-werkregeling versoerd. A Locaties Den Haag
2/3	Parkeerbeleid aanpassen	Brandstof	2016 - 2018	Niet gedaan
2	Stimuleren huurauto's	Brandstof	2017	Aangesloten bij verhuurder.

Tabel 4: Status actieplan 2016-2018

De meeste acties zijn, getuige ook de behaalde CO₂-reductie, in de afgelopen periode succesvol opgepakt en afgerond; alleen het parkeerbeleid is niet aangepast. Enkele acties zoals het inregelen van de klimaatinstallatie en het outsourcen van de servers lopen nog.

7.2 Maatregelen 2019-2021

Bij de brainstorm over de mogelijkheden voor nieuwe maatregelen is ook gebruik gemaakt van de maatregellijst van SKAO; zie bijlage 1.

De daaruit in de werksessies benoemde **nieuwe** maatregelen voor de komende periode staan in onderstaande tabellen.

Verwarming van gebouwen (scope 1)

Maatregel	Reductie	Toelichting
Inregelen luchtbehandelingskast De-venter	0,5 ton CO ₂	Nog inregelen 1% gasverbruik Deventer
Gebruik duurzame warmte en/of warmtekoude-opslag (WKO)	0,1 ton CO ₂	Geen eigen gasverbruik meer in Den Haag
Verwarmingsoverschot delen		Nader te bepalen
Totale absolute reductie	0,6 ton CO ₂	
Huidige emissie verwarming	30 ton CO ₂	
Procentuele reductie verwarming	2%	

Tabel 5: Maatregelen emissiestroom verwarming

Elektriciteit (scope 2)

Maatregel	Reductie	Toelichting
Afronding outsourcen servers.	-	Heeft op zich geen effect op CO ₂ uitstoot. Is al groene stroom en blijft groene stroom (Solcon)
Inkoop efficiënte hardware bij natuurlijke vervanging	3.000 kWh 0,2 ton CO ₂	Inschatting 1% elektraverbruik. Circa 10% van de stroom is grijs.
Beperken lekstroom door alle apparatuur en opladers bij afwezigheid volledig uit te schakelen.	3.000 kWh 0,2 ton CO ₂	Inschatting 1% elektraverbruik. Circa 10% van de stroom is grijs.
Eigen opwekking elektriciteit door plaatsing zonnepanelen in Deventer	-	Heeft op zich geen effect op CO ₂ uitstoot. Is al groene stroom
Totale absolute reductie CO ₂	0,4 ton CO ₂	
Huidige emissie elektriciteit	20 ton CO ₂	
Procentuele reductie CO ₂ elektriciteit	2%	

Tabel 6: Maatregelen emissiestroom elektriciteit

Zakelijk verkeer (scope 2)

Maatregel	Reductie	Toelichting
Aanscherpen mobiliteitsbeleid: <ul style="list-style-type: none"> - Controle bandenspanning - Stimuleren carpoolen - Stimuleren elektrisch rijden - Stimuleren zuinig rijden - Selectief vliegen - Elektrische bedrijfsauto(s) 	10 ton CO ₂	Reductie van de individuele maatregelen is niet ingeschat, omdat de kracht juist zit in de onderlinge samenhang. Ook de bewustwordingsacties zoals benoemd onder Organisatie Algemeen in de Maatregellijst draagt daaraan bij. Inschatting 6% reductie.
Totale absolute reductie	ca 10 ton CO ₂	
Huidige emissie zakelijk verkeer	ca 160 ton CO ₂	
Procentuele reductie zakelijk verkeer	6%	

Tabel 7: Maatregelen emissiestroom zakelijk verkeer

Woonwerk verkeer (scope 3)

Maatregel	Reductie	Toelichting
Aanscherpen mobiliteitsbeleid: <ul style="list-style-type: none"> - Controle bandenspanning - Stimuleren carpoolen - Stimuleren elektrisch rijden - Stimuleren zuinig rijden - Stimuleren Fietsgebruik - Elektrische bedrijfsauto(s) 	12 ton CO ₂	Reductie van de individuele maatregelen is niet ingeschat, omdat de kracht juist zit in de onderlinge samenhang. Ook de bewustwordingsacties zoals benoemd onder Organisatie Algemeen in de Maatregellijst draagt daaraan bij. Inschatting 6% reductie.
Totale absolute reductie	ca 12 ton CO ₂	
Huidige emissie woonwerk verkeer	ca 200 ton CO ₂	
Procentuele reductie woonwerk verkeer	6%	

Tabel 8: Maatregelen emissiestroom woonwerk verkeer

7.3 Actieplan 2019-2021

In bijlage 1 is het bij voornoemde nieuwe maatregelen behorende **Actieplan CO₂-reductie 2019-2021** weergegeven.

8 Conclusie directiebeoordeling

Goudappel Groep wilde in de periode 2016 tot en met 2018 de emissie van de eigen organisatie met 4% CO₂ per fte reduceren ten opzichte van 2015.

De conclusie van deze directiebeoordeling is dat het systeem om het CO₂ reductiebeleid te realiseren in het afgelopen jaar en de afgelopen jaren goed heeft gewerkt. We hebben de doelstelling ruimschoots behaald, maar er is altijd ruimte voor verbetering wat onder meer blijkt uit de ambities in het Actieplan. Nog veel belangrijker is, is dat wij met onze diensten een essentiële bijdrage blijven leveren aan het reduceren van de CO₂ uitstoot in de mobiliteitsketens. Wij zullen onze invloed in de wereld van mobiliteit doen blijven gelden met onder meer onze contacten, diensten, producten en projecten.

Deventer, 4 maart 2019
W. Korver (directeur)

Bijlage 1: Actieplan CO₂ reductie 2019-2021

Scope	Maatregel	Type	Bron CO ₂	Uitvoering	Door	Middelen	Activiteit	CO ₂ reductie	Monitoring prestatie	Monitoring resultaten	Status 31-12-2019
1	Inregelen luchtbehandeling Deventer	Uitv.	Gas	2019	FD	Implementeren	Afronden lopende activiteit	0,5 ton	Meten (meterstanden)	CO ₂ footprint	
1 / 2	Gebruik duurzame warmte en/of warmtekoude-opslag	Uitv.	Gas & Elektra	2019	FD	Verhuizen	Verhuizing Den Haag Q1 2019	0,1 ton	Energiekosten Verhuurder	CO ₂ footprint	
2	Afronding outsourcen servers.	Uitv.	Elektra	2019	FD	Implementeren	Afronden lopende activiteit	(groene stroom)	Meten (meterstanden)	CO ₂ footprint Energie audit	
2	Inkoop efficiënte hardware bij natuurlijke vervanging	Uitv.	Elektra	2019 - 2021	FD	Implementeren	Doorlopend (vervangingscyclus 3 jaar)	1,2 ton	Meten (meterstanden)	CO ₂ footprint Energie audit	
2	Beperken lekstroom door alle apparatuur en opladers bij afwezigheid uit te schakelen.	Uitv. Stim.	Elektra	2019 - 2021	FD	Implementeren Communiceren	Contactdozen vervangen Instructie maken	0,8 ton	Meten (meterstanden)	CO ₂ footprint Energie audit	
2	Zelf opwekken elektriciteit door plaatsing zonnepanelen in Deventer	Uitv.	Elektra	2019 - 2021	DIR	Onderzoeken Implementeren	Advies vragen	(groene stroom)		Directie review	
2/3	Controle bandenspanning	Stim.	Brandstof	2019 - 2021	DIR	Communiceren	Bepalen logische aanknopingspunten				
2/3	Stimuleren carpoolen	Stim.	Brandstof	2020 - 2021	HRM	Onderzoeken Implementeren Communiceren	Mogelijkheden in overleg met de Ondernemingsraad uitwerken				
2/3	Stimuleren elektrisch rijden (privé en huren)	Stim.	Brandstof	2020 - 2021	HRM	Onderzoeken Implementeren Communiceren	Mogelijkheden (in overleg met de OR) uitwerken				
2/3	Stimuleren zuinig rijden	Stim.	Brandstof	2019 - 2021	DIR	Communiceren	Bepalen logische aanknopingspunten	10 ton +	Meten (kilometers per vervoerwijze)	CO ₂ footprint	
2/3	Wedstrijd personenmobiliteit	Stim.	Brandstof	2019 - 2021	DIR	Onderzoeken	Nader uitwerken?	12 ton			
2	Selectief vliegen		Brandstof	2019 - 2021	DIR	Implementeren Communiceren					
3	Stimuleren (elektrisch) fietsen	Stim. Uitv.	Brandstof	2019 - 2021	FD	Implementeren	Verbeteren capaciteit, toegankelijkheid en uitrusting fietsstallingen				
2/3	Aanschaffen elektrische bedrijfsauto(s)	Uitv.	Brandstof	2019 - 2021	DIR	Onderzoeken Implementeren	Leaseconstructies Specificatie uitvoering inzake milieu en veiligheid				